

ÚVOD

Poprvé jsem se s H. B. Garlockem a Ruth Garlockovou setkala v dubnu 1964 v missourském Springfieldu, nedlouho potom, co jsem se zasnoubila s jejich synem Johnem. Přijeli tam na mezinárodní konferenci křesťanských služebníků a John velmi chtěl, abych jeho rodiče poznala. Věděla jsem, že sloužili dlouhou dobu jako misionáři v různých částech Afriky, ale tehdy jsem ještě netušila, jak podivuhodné věci zažili.

Dali mi okamžitě najevo, že jsem v jejich rodině vítaná, a já se s nimi cítila moc dobře. Chystané manželství s Johnem nevypadalo zrovna jako snadný úkol, protože to znamenalo převzít zodpovědnost za jeho dvě dcery, tehdy ve stáří osmi a třinácti let. Jejich matka rok předtím nenadále po krátké nemoci zemřela a John, Linda a Melody se přestěhovali do Springfieldu, kde jsem pracovala v Central Bible College. V létě, které následovalo po naší svatbě, pozvali nás čtyři rodiče Garlockovi do svého domu v kalifornském Bakersfieldu, abychom se lépe poznali.

Během let úzkého vztahu jsme se velmi sblížily zejména s Ruth. Lidé kolem nás často pobaveně komentovali, jak jsou si naše jména podobná. Ruth Garlocková pojmenovala svou africkou adoptivní dceru i svou vlastní dceru Ruth, a teď měla snachu, která se jmenovala Ruthanne! Byla pro mě v mnoha ohledech jako rádkyně, zejména v oblasti křesťanské služby a misie. Její láska k Božímu slovu a její silná víra pro mě nikdy nepřestaly být inspirací a dnes si nesmírně vážím mnoha sešitů, které jsem popsala jejími kázáními a biblickým vyučováním.

Ruth i Henry Garlockovi byli živé pokladnice tradic Afriky a úžasných příběhů o afrických zkušenostech a neuvěřitelně odlehlých místech, kde sloužili. Vždycky ale kladli důraz na Boží věrnost, která je provedla i těmi nejneuvěřitelnějšími situacemi.

V roce 1973 jsme se jako rodina přestěhovali do Dallasu, kde se John stal ředitelem biblické školy Christ For The Nations Institute, a jeho rodiče

nás tam jezdili navštěvovat. Když se zakladatelka CFN Freda Lindsayová dozvěděla, že příběh Garlockových dosud nebyl nikde knižně publikován, trvala na tom, že by jej měl být vydán prostřednictvím CFN. Protože jsem tam tehdy pracovala v redakčním týmu, dostala jsem za úkol sestavit rukopis knihy z diářů, článků a nahrávek, které mi Ruth a Henry poskytli. První vydání knihy *Než tě zabijeme a sníme* vyšlo v CFN v listopadu 1974.

Nyní, dvacet osm let poté, jsem znovu dostala příležitost tento nestárnoucí text zredigovat a obohatit o několik dalších citátů a příběhů, zejména o ty, které popisují Ruthiny jedinečné zážitky. Znovu jsem byla zahanbena a ohromena tím, jak si Bůh použil tyto dva mladé nadšence, kteří následovali jeho volání až do Afriky. Ruth často říkala. „Neměli jsme dojem, že děláme něco pozoruhodného. Jednoduše jsme dělali to, co jsme cítili, že po nás Bůh chce. A On tomu požehnal.“

Přes postupující léta a zdravotní problémy neztratila nikdy Ruth Garlocková svého misionářského ducha. Bylo jí osmdesát devět let a byla vdova, když zjistila, že vedu misijní výjezd týmu dobrovolníků do sirotčince na Haiti. „Vezmi mě s sebou, prosím,“ řekla. „Chci být ještě jednou misionářkou.“

Ruth byla inspirací pro celý tým, na výjezdu jsme spolu bydlely a báječně jsme si to užily. Její úkolem bylo sedět v houpacím křesle uprostřed herny sirotčince, chovat a houpat tucty nemluvnat, batolat a malých dětí a za každé z nich se modlit.

Henry Garlock byl oblíbeným řečníkem, který inspiroval lidi, aby našli svou vizi pro světovou misi a vydali své životy zvěstování evangelia až do konců země. Byl to jeho vliv, co zapůsobilo na nesčetné množství misionářů, kteří se vydali do světa. A mnozí, kteří klesali na mysli, byli jeho příkladem povzbuzení, aby zůstali věrní svému povolání. Rád uzavíral své misijní poselství citátem reverenda George P. Howarda – slovy, která shrnují podstatu motivace manželů Garlockových:

Máme tu lidstvo, které je v očích Boha příliš drahé na to, abychom je opomněli; máme lék na bolesti světa, který je příliš úžasný na to, abychom si ho nechali jen pro sebe; máme Krista, který je příliš slavný na to, aby se dal skrýt, máme tu dobrodružství, které je příliš vzrušující na to, abychom si ho nechali ujít.

Každý, kdo Henryho a Ruth Garlockovy poznal, rychle zjistil, že své africké misijní dobrodružství plně přijali za své. Nic z něho neopomíjeli, naopak byli vděčni Bohu, že jim dal čest sloužit mu tak, jak to dělali. Když budete číst tyto stránky, kéž vás jejich příběh víry povzbudí, abyste zcela důvěřovali Bohu a byli poslušni Jeho vedení ve svém životě.

Ruthanne Garlocková
listopad 2002

POVOLÁNÍ

Když je všechny vypustí, jde před nimi a ovce jdou za ním, neboť znají jeho hlas.

Jan 10,4 (B21)

Obvykle jsem byl nadšen, když mi do školy dorazil dopis z domova. Ale když jsem to odpoledne přejížděl očima matčin lístek, padla na mne velká tíha. Po letech modliteb a nadějí se konečně splnil můj sen: mohl jsem začít studovat na biblické škole Beulah Heights, abych se připravil na službu Pánu. A teď, jen po dvou týdnech studia v North Bergenu v New Jersey, jsem četl zoufalou prosbu: „Henry, prosím tě, vrať se domů.“

Protože jsem byl nejstarším synem z dvanácti dětí narozených na farmě v New Havenu v Connecticutu, táta mě čas od času vzal ze školy, abych mu pomohl s prací, která byla zapotřebí k uživení tak velké rodiny. Když mi bylo patnáct, musel jsem se školou skončit úplně. Pomáhal jsem tátovi na naší farmě a k tomu jsem pracoval pro různé sousedy, abych přispěl do domácího rozpočtu. Když mi bylo dvacet jedna, konečně jsem odjel z domova na biblickou školu.

Pročítal jsem dopis znovu a pomaleji. Táta a někteří mí sourozenci onemocněli chřipkou a doma nezbyl nikdo práce schopný. „Zvážil bys prosím, zda bys nemohl přijet domů vypomoci otci, než se bude schopen vrátit do práce?“ prosila mě maminka. „Stále bys ještě mohl nastoupit do zaměstnání, kde jsi pracoval před odjezdem. Prosím tě, přemýšlej o tom a modli se za to.“

S těžkým srdcem jsem celou noc bojoval na modlitbách za správné rozhodnutí. Hledal jsem Boží vůli a v myšlenkách se mi odvíjely vzpomínky na události mého dosavadního života.

Dlouhá léta jsme s maminkou bratry a sestrami zažívali, co to je mít hlad, protože táta někdy propil každý cent, co vydělal. Jeho závislost a násilnická povaha nám způsobily mnoho utrpení. Maminka ale zažila opravdové setkání s Pánem a její zbožnost velmi ovlivnila život všech jejích dětí. Brala nás do metodistické církve, kde jsem v jedenácti letech přišel dopředu na výzvu a přijal Krista jako svého Spasitele.

Když mi bylo šestnáct, dozvěděli jsme se, že Maria Woodworth-Etterová, známá evangelistka té doby, pořádá nedaleko od nás stanová shromáždění. Matka koupila lístek na vlak a dala ho tátovi. „Chci, abys jel na tohle shromáždění a zůstal tam, dokud pro tebe Bůh něco neudělá,“ řekla mu. „Nevracej se domů, dokud se nezměníš.“ Udělal to, co mu řekla.

Za několik dnů poté, když jsem pracoval venku, jsem zaslechl otce, jak jde po cestě k našemu domu a zpívá si. Moje první myšlenka byla: *Táta už se zase opil*. Ale on vůbec nebyl opilý – zpíval si křesťanskou píseň a chválil Boha. Zavolal si matku a nás všechny děti k sobě na verandu a řekl nám, že je spasený, uzdravený, osvobozený ze svých závislostí a naplněný Duchem svatým. Změna v jeho zvycích a chování v následujících měsících byla důkazem, že jeho obrácení bylo opravdové.

Boží ruka v mém životě

Když jsem viděl zázračnou proměnu otcova života, inspirovalo mě to, abych nově vydal svůj život Pánu. Začal jsem se postit a modlit, abych byl naplněn Duchem svatým. Na Boží hod roku 1913 jsem prožil mocný křest v Duchu svatém, podobný tomu, který je popsán v příběhu o Letnicích ve Skutcích 2,4. Od tohoto okamžiku se mi změnil celý život.

Uvědomoval jsem si, že mé vzdělání je nedostatečné, ale doufal jsem, že si mě Pán nějak použije pro svou službu. Moje velká touha byla jít studovat biblickou školu, ale vypadalo to jako neuskutečnitelný sen. V roce 1917 jsem se jel podívat do biblické školy Beluah Hights a později téhož roku tam nastoupila moje sestra Blanche. Ale ukázalo se, že rodiče se neobejdou bez mé pomoci, a jelikož jsem byl nejstarší syn, cítil jsem, že je mou povinností rodinu podporovat.

Na podzim roku 1918 už byly Spojené státy zapojené do 1. světové války. Mně bylo tehdy jednadvacet, a tak jsem byl na seznamu mladých mužů

čekajících na odvod mezi prvními. Předpokládal jsem, že budu do armády povolán každým dnem. V té době jsem dostal chřipku, jejíž epidemie tehdy řádila po celé zemi. V našem městě onemocněla většina mladých kluků, kteří ještě nenastoupili vojenskou službu, a mnoho jich během několika týdnů zemřelo. Bylo mi čím dál hůř a moje rodina se bála, že budu další obětí epidemie. Na chřipku ten rok zemřelo víc lidí, než jich bylo zabito ve válce. Zatímco jsem ležel v bezvědomí na posteli, mým rodičům nezbývalo než se modlit. Tohle si můj táta zapsal o mé nemoci:

Modlili jsme se, ale Henry na tom byl každým dnem hůř a jednoho dne začal kašlat krev. Došlo mi, že pokud Bůh nezasáhne, Henry zemře. Nevěděl jsem, co dělat, a váhal jsem, jestli zavolat doktora. Vzal jsem Bibli a zeptal se své ženy, kde mám číst. „Tam, kde jsi ji otevřel,“ odpověděla. Byl to příběh o králi Ásovi z 2. Paralipomenon 16,12-13: „... ve své nemoci se nedotazoval Hospodina, nýbrž vyhledal lékaře ... a ulehł Ása ke svým otcům a zemřel.“

„Jestli se teď obrátíme na doktory, Henry ulehne ke svým otcům,“ řekla Jessie. A tak jsme doktora nezavolali. Rozhodli jsme se jednoduše důvěřovat Bohu.

Když zapadalo slunce, zašel jsem do ložnice, kde ležel Henry, a zjistil jsem, že přestal dýchat. Dostal jsem strach, ale Bůh mi dal moc vykázat smrt v Ježíšově jménu. Zpočátku nebyl vidět žádný výsledek; stále nedýchal. Znovu jsem to zopakoval, a pořád se nic nedělo. Poté, co jsem smrt vykázal potřetí, Henry otevřel oči a uviděl, že stojíme u nohou jeho postele.

„Ano, Pane, půjdu...“

Zatímco jsem se modlil ve svém pokoji na koleji a plakal nad matčiným dopisem, vzpomínal jsem na tu úžasnou zkušenost. Vzpomínal jsem, jak jsem viděl, že opouštím své tělo, které leželo v ložnici u nás na farmě. Opustil jsem i dům a putoval jsem šikmo vzhůru, kde jsem uviděl zlaté schody a Ježíše, jak stojí na jejich konci. Všechna má bolest a trápení byly pryč – cítil jsem se lehký jako pírkó. V tu chvíli jsem si byl jistý, že odcházím k Pánu.

Nevím, jak dlouho byl můj duch mimo tělo nebo jak daleko jsem to vlastně cestoval.

Ale najednou jako by na mě kdosi položil dlaň a slyšel jsem Pánův hlas, volající mé jméno. „Henry, vrať se!“ řekl. „Mám pro tebe úkol. Pokud bys ke mně přišel teď, přišel bys s prázdnýma rukama. Chci, abys šel do biblické školy Beulah Heights a připravil se na práci misionáře.“

Nejprve jsem váhal, protože jsem byl tak šťastný a cítil úžasný pokoj. Byl jsem konečně vysvobozen ze všeho toho utrpení. Ale znovu jsem jasně slyšel Pánův hlas: „Jdi zpátky! Pokud bys přišel teď, neměl bys žádné snopy obilí, které bys položil k mým nohám. Musíš vše opustit a následovat mě. Chci, abys kázal evangelium.“

V okamžiku, kdy jsem řekl: „Ano, Pane, půjdu,“ jsem se vrátil dolů stejnou cestou, kterou jsem přišel, až na naši farmu do ložnice, kde jsem předtím viděl ležet své tělo v posteli. Otevřel jsem oči a uviděl otce a matku, jak stojí u nohou mé postele a vyhánějí smrt a ďábla. Když zjistili, že jejich modlitby byly vyslyšeny, propuklo v domě veselí.

I když jsem sešel a byl jsem zesláblý, moje uzdravení bylo tak dokonalé, že jsem po třech dnech mohl odjet do biblické školy. Báł jsem se to dále odkládat. Slova apoštola Pavla „běda mně, kdybych nekázal evangelium“ (1. Kor 9,16) se stala živoucí součástí mého života.

11. listopadu 1918, několik dnů poté, co jsem se zapsal na školu, byl podepsán mír a válka skončila. Mladí muži už nebyli v armádě potřeba.

Není cesty zpět

Moji drazí rodiče se o mě během mé nemoci starali a modlili se za mě. Otec, o jehož nemoci mi maminka psala, se chřipkou bezpochyby nakazil ode mě. Jak bych mohl být tak nevděčný a odmítnout jejich naléhavou prosbu? Tekly mi slzy. Otevřel jsem Bibli a prosil jsem Boha, aby ke mně mluvil ze svého Slova. Okamžitě mi oči padly na verš z Lukáše 9,62: „Kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro Boží království.“

Řekl jsem: „Ale Pane, tohle slovo určitě není o mně. Je to jenom náhoda, že jsem v Bibli narazil zrovna na tenhle verš. Prosím, dej mi jiný verš a veď mne v mém rozhodování.“ Znovu jsem otevřel Bibli a před očima jsem měl

Matouše 10,37. Připadalo mi, že ta slova jsou vytištěna tučně: „Kdo miluje otce nebo matku víc nežli mne, není mne hoden; kdo miluje syna nebo dceru víc nežli mne, není mne hoden.“

Věděl jsem, že Bůh mě zvedl ze smrtelného lože a povolal mě, abych vše opustil a následoval ho. Ale mí rodiče, které jsem tolik miloval, mě zoufale potřebovali. Odmítnout jet domů, abych jim pomohl, bylo neodpuštělné. Na druhou stranou, pokud bych býval zemřel, stejně by si museli poradit i bez mé podpory. Celé dva dlouhé roky jsem odkládal svůj odchod na biblickou školu, protože to vypadalo, že se rodina beze mne neobejde. Teď jsem stál tváří v tvář situaci, kterou jsem ještě nikdy nemusel řešit.

Hledal jsem Boží vůli až do časných ranních hodin. Když byl čas na ranní bohoslužby, šel jsem dolů a poprosil Pána, aby mi dal ještě jedno znamení, než udělám konečné rozhodnutí. Po úvodní písni řečník přečetl Lukáše 9,62: „Kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro Boží království.“

Už jsem ani nezůstal, abych si vyslechl jeho kázání. Hned jsem se vrátil do svého pokoje a napsal mamince odpověď. Byl to ten nejtěžší dopis mého života.

Psal jsem jí, že miluji svou rodinu víc než vlastní život, ale že vím, že mne Bůh povolal, a já si netroufám vrátit se zpět. Napsal jsem jí verše z Písma, které mi Bůh té noci ukázal, a také jak mi je Bůh to ráno na bohoslužbách potvrdil. Ujistil jsem ji, že se za tátu modlím, aby byl uzdraven a mohl se vrátit do práce nebo aby je někdo podpořil jiným způsobem. S pocitem úlevy jsem poslal dopis a modlil jsem se, aby se Bůh o mou rodinu postaral.

Zanedlouho nato jsem dostal z domova další dopis. Maminka se omlouvala za své předešlé psaní. Psala o tom, jak je hrdá na svého syna, který se rozhodl následovat Boha, a že za nic na světě nechce, abych se vrátil domů. Bůh otce úplně uzdravil a měl teď lepší práci, než kdy předtím. Můj mladší bratr teď už začal pracovat a také přinášel domů nějaké peníze. Cítil jsem, že tohle Boží zaopatření a požehnání bylo odpovědí na mou poslušnost.

V předešlém roce jsem brigádničil na farmě našeho souseda. Díky tomu jsem mohl finančně vypomáhat své sestře Blanche, která začala biblickou školu studovat přede mnou. Teď jsme byli vrženi do života, kde nám nezbývalo než plně důvěřovat Bohu. Někdy byly naše potřeby naplněny nadpřirozeně; jindy jsem sehnal práci a peníze vydělal. Nějakou dobu jsem

několik hodin týdně přikládal uhlí ve válcovně. Jindy jsem zase pracoval u stroje v továrně. I když jsme se občas museli bez některých věcí obejít, Bůh věrně naplňoval naše základní potřeby. Když jsme v roce 1920 školu dokončili, neměli jsme žádné dluhy.

Povolání do Afriky

Blanche přijala povolání k misii dříve než já. Když byla jednou na modlitebním setkání za misionáře, pocítila v srdci velké břemeno za pohanské národy a uviděla náhle ohněm napsané slovo „AFRIKA“. I já jsem měl na srdci lidi v Africe a cítil jsem k nim lásku, ale doufal jsem, že mne Bůh povolá někam jinam, když tam už byla povolána Blanche. Ale Afrika se stala povoláním a láskou i pro mne.

Stalo se to 26. května 1919, když jsem měl při modlitbě v biblické škole vidění, které je popsáno v osmé kapitole této knihy. Na jeho základě jsem byl beze všech pochybností přesvědčen, že Bůh chce, abych šel jako misionář někam na africký kontinent; jen jsem nevěděl kam.

Krátce po tomto vidění jsem slyšel na přednášce v Beluah Heights Williama Johnsona, jednoho z prvních letničních misionářů, kteří šli roku 1908 do Libérie. Mluvil o mnoha kmenech ve vnitrozemí, které nejsou zasažené evangeliem. O tom, že je třeba mladých silných mužů, kteří by dokázali cestovat náročným terénem a vydržet obtíže země plné malárie, země, které se tehdy říkalo „hrob bílého muže“. Poté, co mě Pán zázračně uzdravil z chřipky, jsem ho často prosil, aby mne poslal na obtížné misijní pole, kam nikdo jiný nechce – a tato výzva se mého srdce hluboce dotkla. Blanche také cítila, že Libérie je místo, kde ji Bůh chce mít.

Když jsem byl v Beluah Heights ve druhém ročníku, nastoupil tam jako student Alfred Trotter, který se stal mým dobrým kamarádem. Byl pro mne jako mladší bratr. Alfredova sestra Ruth, která pracovala jako učitelka v Newarku, ho často navštěvovala. Díky tomu jsem ji nejen poznal, ale také jsem si pochutnal na dobrotách, které svému bratrovi vždycky napekla.

Alfred o své úžasné sestře neustále mluvil. Netrvalo dlouho a obdivoval jsem ji stejně jako on. Ruth byla hezká, inteligentní, energická, schopná a – což bylo nejdůležitější – plně vydaná Pánu. Sloužila jako vedoucí mládeže ve svém

sboru v Newarku, kde byl pastorem E. S. Williams, pozdější superintendant církve Assemblies of God.

Byl jsem ohromen, když jsem zjistil, že tahle skvělá mladá žena také cítí povolání jít do Libérie, ale v té době nebyl ani pro jednoho z nás romantický vztah na seznamu našich priorit. Přišel jsem do biblické školy z jiného důvodu – abych se připravil na naplnění Božího povolání. Za tím jsem teď musel jít. Přesto jsem ale pozval Ruth k nám domů, aby poznala mou rodinu, a zůstali jsme v kontaktu.

Udělat krok víry

Po absolvování biblické školy jsme s Blanche přijeli domů na krátkou návštěvu. Otec si myslel, že budu chtít alespoň přes léto pracovat na farmách v okolí, abych si vydělal nějaké peníze. Ale já vzal vážně slovo Písma z Římanům 11,29: „Vždyť Boží dary a jeho povolání jsou neodvolatelná.“ Cítil jsem, že to znamená, že musím naplnit své poslání a odjet do Afriky co nejdříve a spoléhat přitom, že Bůh naplní mé potřeby. Souhlasil jsem, že budu na farmě pracovat jeden týden, za který jsem dostal zaplacenou patnáct dolarů. Jestli se nemýlím, byly to poslední peníze, které jsem kdy dostal jako plat ve světském zaměstnání.

Blanche a mě pozval bývalý student Beluah Heights, abychom vedli evangelizační shromáždění v Dolingtonu v New Jersey. Tamní křesťané neměli ani peníze na to, aby zaplatili pronájem sálu v místní radnici (jeden dolar za večer), ale my jsme přesto cítili, že do toho máme jít. Celý den jsme chodili po městě a zvali lidi na shromáždění. Večer jsem kázal, jak nejlépe jsem tehdy uměl, a Blanche zpívala. Večer za večerem lidé přicházeli dopředu na výzvu a přijímali spasení – včetně členů městské rady, od které jsme si sál pronajímali. Nakonec nám vrátili peníze, které jsme s Blanche zaplatili za pronájem, a ještě nám dali něco navíc! Takovým způsobem nám Bůh ukázal, že dokáže naplnit naše potřeby.

Pak nás pozvali přátelé z Filadelphie, abychom přijeli kázat do misijní stanice ve městě, a odtamtud jsme jeli na velká shromáždění v pensylvánských městech Media a Export. Vyprávěli jsme tam o své vizi a svém břemenu za Libérii a dostalo se nám mnohého povzbuzení, ale téměř žádné finanční

podpory. Nato jela Blanche navštívit přítelkyni v Ohiu, zatímco já jsem se vydal vést shromáždění do Elmiry za svým přítelem Frankem Finkenbinderem. (Byl to otec slavného Hermana Pabla Finkenbindera, zakladatele latinskoamerického rozhlasového a televizního evangelizačního programu.) Rozloučil jsem se s Frankem a vyjel jsem z Elmiry do New Yorku, kde jsem se měl setkat s Blanche. Ale Bůh měl jiné plány. Po chvíli jízdy jsem při vjezdu do stanice zahlédl nápis Owego a zničehonic jsem uslyšel vnitřní hlas, který mi říkal: „Vystup z vlaku!“

Namítal jsem, že to je bláznivý nápad, že jsem zaplatil za lístek až do New Yorku, že v Owegu neznám živou duši... že jsem skoro bez peněz. Nepomohlo to. Vnitřní hlas Ducha svatého byl hlasitý a jasný. A tak když průvodčí zakřičel: „Ukončete nástup!“ a začal zvedat schůdky, popadl jsem svůj papírový kufr, ve kterém jsem měl jen náhradní límeček a ponožky, a vyskočil jsem z vlaku.

A co teď? Šel jsem k budově nádraží a uviděl jsem plakát s pozváním na velké letniční shromáždění! Na nádraží stál nějaký muž s koňmi, jenž právě na vůz nakládal zboží, které vlak přivezl. Když jsem se ho zeptal, jestli tuší, kde jsou ta stanová shromáždění, řekl: „Ano,“ a že prý tím směrem za chvíli jede a vezme mě s sebou. Přijal jsem jeho laskavou nabídku a brzy už jsme byli na cestě.

Bylo to úplné stanové městečko. Když jsem přicházel k hlavnímu stanu, kde se konala shromáždění, vyšel mi naproti bělovlasý muž. „Vy jste kazatel?“ zeptal se mne. „No, já... ano... tedy, jsem misionář, chystám se do Afriky!“ vypadlo ze mě. Řekl jsem mu, jak mne Pán vedl, abych vystoupil z vlaku ve městě Owego, a že když jsem pak viděl plakát s oznámením o shromážděních, věděl jsem, že to je to místo, kam mám jít.

„Chvála Pánu, vyslyšel naše modlitby!“ zvolal muž. „Náš evangelista ztratil hlas a my se modlili, aby nám Bůh poslal kazatele. Mohl byste u nás dnes večer kázat?“

To byl pro čerstvého absolventa biblické školy náročný úkol, ale za těch okolností jsem se bál odmítnout. Ukázalo se, že ten, kdo mne pozval, byl bratr F. S. Perkins, prezident Letniční asociace států New York a Pensylvánie.

Strávil jsem zbytek dne na modlitbě a ten večer jsem kázal. Velký stan byl plný a snad stejný počet lidí, co byl vevnitř, stál ještě venku. Po krátkém

kázání (připadalo mi, že jsem v něm probral většinu Bible) jsem dal výzvu a uličky byly plné lidí, kteří klečeli na zemi pokryté slámou. Nevím, kolik z nich bylo tu noc spaseno ani kolik jich bylo uzdraveno či naplněno Duchem. Jen vím, že jsem byl vystrašený k smrti.

Po bohoslužbách mě vedoucí té evangelizační akce požádali, abych kázal i následující večer, a já souhlasil. Zůstal jsem tam několik dní; přes den jsem se modlil a večer kázal. A každý večer přišly dopředu zástupy hledajících. Brzy jsem však pochopil, proč ten evangelista ztratil hlas. Stan stál hned vedle hlavní železniční trati (typické umístění tehdejších letničních shromáždění) a co chvíli kolem projížděl obrovský nákladní vlak směrem k Buffalu. Měl jsem tedy velmi hlučnou konkurenci, navíc v té době nebylo k dispozici žádné ozvučení, a tak jsem za pár dnů také už jen šeptal. Chystal jsem se tedy k odjezdu.

Místní pořadatelé se se mnou za tu dobu velmi sblížili a mé plány ohledně cesty do Afriky je začaly velmi zajímat. Nejenže mi dali štědrý finanční dar, ale také mi řekli, že mají v bance misijní fond, na kterém je pět set dolarů, které čekaly na to, až Bůh pošle tu správnou osobu, která je má dostat. Výsledkem této evangelizační akce tedy bylo, že se Letniční asociace rozhodla mne a Blanche podporovat v začátcích naší první misijní cesty do Afriky. Později, když jsem se oženil a Blanche vdala, svou finanční podporu ještě zvýšili. Jak jsem byl vděčný, že jsem v tom vlaku ten vnitřní hlas poslechl...

Kromě podpory od Letniční asociace jsme také obdrželi souhlas od Východní rady církve Assemblies of God. Po dvaceti pěti letech jsem měl možnost si přečíst, co napsal E. S. Williams do mého doporučení pro oddělení zahraniční misie: „Bratr je sice mladý, ale plný horlivosti, myslím, že z něj bude dobrý misionář.“ Assemblies of God potvrdilo naše umístění na misii na podzim roku 1920.

Tolik se toho stalo od doby, co jsme na jaře ukončili biblickou školu! Potkali jsme spoustu dalších misionářů i těch, kteří se na misii připravovali. Navázali jsme blízké vztahy s řadou lidí, kteří slíbili, že se za nás budou modlit a podporovat nás. Bůh zajistil finance na naši cestu a základní vybavení, abychom mohli vyrazit na misijní pole.

Nechat vše za sebou

Nejdůležitější ze všeho pro mne bylo, že jsem se zasnoubil s Ruth Trotterovou. Přijela do newyorského přístaviště, aby se před vyplutím rozloučila se mnou a s Blanche. Je jasné, že pro mne a Ruth bylo rozloučení těžké. Ze všeho nejvíc na světě nám ale záleželo na tom, aby se v našich životech děla Boží vůle, a oba jsme cítili, že na prvním místě má být Boží povolání. Měl jsem tedy jet do Libérie a připravit nám místo, kde bychom mohli žít. Jakmile Ruth splní své závazky vůči škole, kde učila, měla za mnou přijet.

Stále mám před očima, jak jsme oba plakali a mávali si, když se loď dala pomalu do pohybu a zamířila dolů po řece Hudson. Vzhledem k nebezpečí a nejistým podmínkám, které tehdejší misijní práce obnášela, jsme si nebyli vůbec jistí, jestli se ještě někdy uvidíme. Ani jsem nepomyslel na to, abych se pokusil získat finance na zpáteční cestu. Zcela jsem se soustředil na svůj cíl odjet do Libérie a začít tam sloužit.

Můj otec a matka také přijeli do New Yorku, aby nás vyprovodili. Vzdávali se kvůli misii dvou dětí v jediný den, ale udělali to rádi. Častokrát, když jsme procházeli v Africe mnoha zkouškami, jsme cítili, jak nás podpírají jejich modlitby. A tak jsme díky Boží milosti a pomoci mnoha laskavých přátel 23. října 1920 vypluli z newyorského přístavu na palubě *Carmanie*, patřící Cunardově parolodní společnosti, a zamířili do anglického Liverpoolu, kde jsme měli nastoupit na loď do Afriky.

Cesta trvala deset dní. Blanche i mě velice těšilo, že jsme se každý den mohli scházet k modlitbě a obecenství v kajutě spolupasažéra Paula Radera, prezidenta Christian and Missionary Alliance (Křesťanské a misijní aliance), který byl známým evangelistou té doby. Ještě nějakou dobu jsme si s Raderovými, kteří hodně cestovali a navštěvovali misijní stanice po celém světě, dopisovali.

Naši rodiče a přátelé nám dali řadu datovaných obálek, abychom je v příslušné dny během naší plavby otevřeli. Pět dní po vyplutí jsem měl třiadvacáté narozeniny a obálka od maminky obsahovala báseň, kterou napsala pro tuto příležitost. Ten den mi připadalo, že to je ta nejkrásnější poezie, kterou jsem kdy četl.

Henrymu k narozeninám

Bůh ti dnes žehnej, synku můj
v den tvého narození
i dnes přes oceán pluj
daleko do neznámých zemí.

Daleko od domova a od rodiny
naše modlitby s tebou stále jdou
důvěřujeme nebeskému Otci
že tě ochrání rukou svou.

Dnes si i já připomínám
ten tak vzdálený den
kdy jsi jako maličké dítě
přišel naším životem.

Dvacet tři chladných zim
a dvacet tři teplých lét
už uplynulo od toho rána
kdy jsi přišel na tento svět.

Po všechny dny svého dětství
i šťastných let jinošství
byls oporou své matce
i uprostřed těžkých dní.

A nyní přes moře pluješ
k břehům anglickým
a za chvíli se vydáš
až k branám africkým.

Až k temné Libérii
k „hrobu bílého muže“
k zemi, kam Ježíš tě volá
zachraňovat lidské duše.

A On před tebou půjde
s tebou jeho svatý Duch
„Hle, já budu vždy s tebou,“
zaslíbil ti tvůj Bůh.

Jessie Garlock (1876–1970)